

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΕΔΡΑ JEAN MONNET «ΝΕΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ»**

Σημειώσεις Ευρωπαϊκού Δικαίου και Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης

Notebooks on EU Law and European Integration

**Πακέτο 3: Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σε Αστικές και Εμπορικές
Υποθέσεις**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γαϊτενίδης Νικόλαος

**Lifelong
Learning**

This project has been funded with support from the European Commission. This communication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

1. Ο ρόλος της δικτύωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η συνθήκη του Μάαστριχτ ανέδειξε την ιδιοτυπία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, ως ενός ιστορικά πρωτότυπου τρόπου πολιτικής οργάνωσης. Μεγάλη μερίδα της επιστημονικής κοινότητας έστρεψε το ενδιαφέρον της προς τη μελέτη της Ευρωπαϊκής διακυβέρνησης σε όλες τις πτυχές της, κυρίως δε ως προς τη χωροταξική δομή της. Αυτή η προσπάθεια μελέτης χαρακτηρίζεται από τη μακροχρόνια «διαμάχη» μεταξύ της νεολειτουργικής/ υπερεθνικής θεωρίας και της ρεαλιστικής/ διακυβερνητικής θεωρίας¹.

Από τη διαμάχη αυτή, αναδύθηκαν αρκετές θεωρίες, παράγωγες ή επακόλουθες των προηγούμενων. Η θεώρηση της πολύ-επίπεδης διακυβέρνησης (multi-level governance) αποκτά προεξέχουσα θέση. Χωρίς να διαφεύγει εντονότατης κριτικής, η θεωρία αυτή ξεπερνά μερικές από τις κυριότερες αδυναμίες της νεολειτουργικής προσέγγισης, προβάλλοντας ως βασικό της αξίωμα την «μετάλλαξη» του κράτους ως αποτέλεσμα της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης².

Στη Λευκή Βίβλο για τη Διακυβέρνηση δηλώνεται ότι «τα δίκτυα διασύνδεουν επιχειρήσεις, κοινότητες, κέντρα ερευνών και αρχές της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα δίκτυα αυτά πρέπει να προαγάγουν την επιτυχία των κοινοτικών πολιτικών. Η Επιτροπή θα συνεργάζεται πιο συστηματικά με τα εν λόγω δίκτυα για να τους δώσει τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη χάραξη και την υλοποίηση των πολιτικών. Θα εξετάσει το μέσο για την καλύτερη υποστήριξη της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών και τοπικών παραγόντων». Τα δίκτυα λοιπόν, αποτελούν για την Ένωση μια εναλλακτική διακυβερνητική διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής, ή παραγωγής νόμων, αξιοποιώντας στο μέγιστο τα διαθέσιμα μέσα των φορέων που τα απαρτίζουν, καθώς και ένα συμπληρωματικό μηχανισμό ενοποίησης, που ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες ανάγκες της³.

---

1 Ήφαιστος Π., *Θεωρία Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα 2003.

2 Σε αντίθεση με τη νεολειτουργική θεωρία που υποστηρίζει την σταδιακή απομάκρυνση του κράτους από τους παραδοσιακούς δεσμούς του με αποτέλεσμα την πλήρη αλλοίωση της κρατικής κυριαρχίας. Borzel T.A. (1997), What's so special about policy networks? - An exploration of the concept and its usefulness in studying European Governance, *European Integration Online Papers* vol. 1 No 016.

3 Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2001 «Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση - Μια Λευκή Βίβλος», COM (2001) 428 τελικό - ΕΕ C - 287 της 12.10.2001.

2. Ο γενικός στόχος δικονομικής εναρμόνισης στο χώρο της αστικής και εμπορικής δικαιοσύνης

Στον πυρήνα του ευρωπαϊκού ενοποιητικού εγχειρήματος βρίσκεται ο μετανομικός σκοπός της διατήρησης και ανάπτυξης της Ένωσης ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών, των κεφαλαίων και των προσώπων. Αυτή η έντονη κινητικότητα αγαθών, υπηρεσιών και προσώπων έχει ως άμεση συνέπεια να πολλαπλασιάζονται οι πιθανότητες «διασυνοριακών» δικαστικών διαφορών, που όμως καθίστανται δυσχερείς λόγω της ύπαρξης πολλών διαφορετικών εννόμων τάξεων με πολλαπλότητα και ετερογένεια διαδικασιών και ρυθμίσεων.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο για Αστικές και Εμπορικές υποθέσεις που δημιουργήθηκε μεταξύ των κρατών μελών με την Απόφαση 2001/470/EK⁴ του Συμβουλίου, απορρέει από την ιδέα ότι η εγκαθίδρυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην ΕΕ απαιτεί να βελτιωθεί, να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί η πραγματική δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών καθώς και η πραγματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη των προσώπων που εμπλέκονται σε διασυνοριακές διαφορές⁵.

3. Οι ειδικοί στόχοι του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκαιο σε Αστικές και Εμπορικές υποθέσεις αποτελεί έκφραση της έντονης προσπάθειας για εναρμόνιση στον τομέα της αστικής και εμπορικής δικαιοσύνης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η επιθυμία για τη δημιουργία ενός τέτοιου δικτύου βάσει του προτύπου του αντίστοιχου δικτύου για ποινικές υποθέσεις είχε αρχικά εκφραστεί στο σχέδιο δράσης της Βιέννης, τον Δεκέμβριο του 1998⁶. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματα της ειδικής συνόδου στο Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, συνέστησε τη δημιουργία ενός συστήματος πληροφόρησης με εύκολη

⁴ Απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 2001 σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σελ. 25-31.

⁵ Αναγνωστοπούλου Δ., *Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών- Η Ευρωπαϊκή Διάσταση*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2012, σελ. 694.

⁶ Πρόγραμμα δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής όσον αφορά την άριστη δυνατή εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης του Άμστερνταμ για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης", ΕΕ C 19/1 της 23ης Ιανουαρίου 1999.

πρόσβαση, η διατήρηση και ενημέρωση του οποίου θα εξασφαλίζεται από ένα δίκτυο αρμόδιων εθνικών αρχών⁷.

Η Απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου για τη δημιουργία του Δικτύου, που εκδόθηκε σε λιγότερο από ένα έτος μετά την πρόταση της Επιτροπής, άρχισε να εφαρμόζεται την 1^η Δεκεμβρίου 2002⁸. Με την Απόφαση 2001/470/EK επιδιώκονται τρεις θεμελιώδεις στόχοι:

- Η βελτίωση και διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, τόσο στους τομείς που καλύπτονται από τις ισχύουσες νομοθετικές πράξεις όσο και σε εκείνους στους οποίους δεν εφαρμόζεται καμία πράξη. Το Δίκτυο δεν έχει ως στόχο να αντικαταστήσει τους ήδη εγκαθιδρυμένους μηχανισμούς συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, αλλά να σχεδιάσει, να εγκαθιδρύσει προοδευτικά και να ενημερώνει ένα σύστημα πληροφόρησης για τα μέλη του δικτύου, καθώς και ένα αντίστοιχο σύστημα πληροφόρησης για το κοινό⁹.
- Η βέλτιστη και αποτελεσματική εφαρμογή των πράξεων και κανόνων της ΕΕ ή των συμβάσεων που ισχύουν μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών καθώς και την καλή διεξαγωγή διαδικασιών με διασυνοριακή επίπτωση και τη διευκόλυνση των αιτήσεων δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών¹⁰.
- Η διευκόλυνση της αποτελεσματικής πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη, κυρίως μέσω της εγκαθίδρυσης και της συντήρησης ενός συστήματος πληροφόρησης απευθυνόμενου στο κοινό. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται για την ίδρυση του Δικτύου, *«έχει ουσιαστική σημασία οι προσπάθειες για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης να οδηγήσουν σε απτά οφέλη για τα άτομα που εμπλέκονται σε διαφορές με διασυνοριακή επίπτωση. Είναι κατά συνέπεια απαραίτητο, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, να καταβληθεί προσπάθεια για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη»*¹¹.

⁷ Συμπεράσματα της Προεδρίας - Τάμπερε, 15 και 16 Οκτωβρίου 1999.

⁸ Έκθεση της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου αριθ. 2001/470/EK για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, COM (2006) 203 τελικό.

⁹ Απόφαση 2001/470/EK, προοίμιο και άρθρο 3 παρ. 1 και παρ. 2.

¹⁰ Απόφαση 2001/470/EK, άρθρο 3 παρ. 2.

¹¹ Απόφαση 2001/470/EK, προοίμιο, παρ. 14.

4. Τα βασικά χαρακτηριστικά του ΕΔΔ ειδικότερα

Νομική του βάση, για την σύσταση του Δικτύου αποτέλεσαν τα άρθρα 65 και 66 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (πλέον άρθρα 81 και 74 Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ενώ τα σχετικά μέτρα λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 67 (με τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταργήθηκε). Η ίδρυση του Δικτύου με πράξη αναγκαστικού δικαίου (Απόφαση) θεωρείται αναγκαία προκειμένου να εξασφαλιστεί η υλοποίηση των στόχων του¹².

Ως προς το πεδίο εφαρμογής της Απόφασης, το Δίκτυο δεν έχει ως στόχο να αντικαταστήσει τους ήδη εγκαθιδρυμένους μηχανισμούς συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και κατά συνέπεια η Απόφαση δεν θίγει τις Ενωσιακές ή διεθνείς πράξεις που αφορούν τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹³. Η δράση του Δικτύου οροθετείται από τις θεμελιώδεις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας¹⁴.

5. Λειτουργία και δράση του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου

Σύμφωνα με την Απόφαση, το δίκτυο εκπληρώνει την αποστολή του ιδίως με τα ακόλουθα μέσα¹⁵:

- διευκολύνει την καθιέρωση κατάλληλων επαφών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών που αναφέρονται
- διοργανώνει περιοδικές συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής και των μελών του
- επεξεργάζεται και ενημερώνει συνεχώς τις πληροφορίες σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και τα νομικά συστήματα των κρατών μελών.

6. Δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου

Εισαγωγικά θα πρέπει να επισημανθεί, ότι η Δανία δεν δεσμεύεται από την απόφαση για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, και δεν ορίζει

¹² Απόφαση 2001/470/ΕΚ, προοίμιο, παρ. 8.

¹³ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, προοίμιο, παρ. 11.

¹⁴ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, προοίμιο, παρ. 9.

¹⁵ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 4.

μέλη¹⁶. Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις εφαρμόζοντας μια λειτουργική/ διατακτική δομή επιτρέπει την αποκέντρωση των λειτουργιών μεταξύ των μετεχόντων σε αυτό.

Το δίκτυο είναι ένα αρθρωμένο σύστημα που λειτουργεί με κύριο άξονα τη δράση των αρμοδίων επαφής (Point of Contact) και αποτελείται από τους ακόλουθους μετέχοντες¹⁷:

- από αρμοδίους επαφής που διορίζονται από τα κράτη μέλη,
- από κεντρικά όργανα και κεντρικές αρχές που προβλέπονται σε κοινοτικές πράξεις ή πράξεις διεθνούς δικαίου στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη μέλη, ή σε κανόνες εθνικού δικαίου στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις
- από δικαστικούς συνδέσμους που προβλέπονται από την Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ, της 22ας Απριλίου 1996¹⁸ με αρμοδιότητες στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις,
- από επαγγελματικούς συλλόγους που εκπροσωπούν σε εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη τα νομικά επαγγέλματα που συμμετέχουν άμεσα στην εφαρμογή κοινοτικών και διεθνών πράξεων που αφορούν τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹⁹,
- κατά περίπτωση, από κάθε άλλη δικαστική ή διοικητική αρχή υπεύθυνη για δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις η συμμετοχή της οποίας στο δίκτυο κρίνεται σκόπιμη από το κράτος μέλος στο οποίο ανήκει²⁰.

Κάθε κράτος μέλος διορίζει έναν αρμόδιο επαφής. Μπορεί, ωστόσο, να διορίσει περιορισμένο αριθμό άλλων αρμοδίων επαφής, εφόσον το κρίνει απαραίτητο ανάλογα με την ύπαρξη διαφορετικών νομικών συστημάτων, την εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων, τα καθήκοντα που θα ανατεθούν στους αρμοδίους επαφής ή

¹⁶ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, προοίμιο, παρ. 19.

¹⁷ Συχνά στη βιβλιογραφία τα μέλη των δικτύων ονομάζονται agents ή nodes

¹⁸ Το πλαίσιο για την ανταλλαγή των δικαστικών συνδέσμων που προβλέπεται από την κοινή δράση 96/277/ΔΕΥ, της 22ας Απριλίου 1996 αφορά την ανταλλαγή δικαστικών-συνδέσμων, με σκοπό τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αρμοδιότητες στον τομέα της συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Βλ. Κοινή Δράση 96/277/ΔΕΥ, της 22ας Απριλίου 1996, που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, ΕΕ L 191 της 7.7.1998, σελ. 4-7.

¹⁹ Απόφαση 568/2009/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για την τροποποίηση της απόφασης 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σελ. 35-40, άρθρο 1.

²⁰ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 2.

προκειμένου να συνδυάσει άμεσα τις εργασίες των αρμοδίων επαφής με δικαιοδοτικά όργανα που ασχολούνται συχνά με διαφορές που έχουν διασυνοριακή επίπτωση²¹.

Τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της δομής που παρουσιάζονται, προκρίνουν τους αρμοδίους επαφής ως ένα άξονα δεδομένων μεταξύ των δικαστηρίων και του δικτύου και ως γνώστη της διοικητικής/ δικονομικής διαδικασίας για αστικές και εμπορικές υποθέσεις που θα έπρεπε να ακολουθήσουν οι δικαστές. Επιπλέον, σύμφωνα με την Απόφαση, φαίνεται ότι το δίκτυο το απαρτίζουν φυσικά και όχι νομικά πρόσωπα. Ο λόγος αυτής της δομής προκύπτει από την εξέταση των στόχων του δικτύου, δηλαδή η καθιέρωση ενός φάσματος προσωπικών σχέσεων δομημένων στην αμοιβαία αναγνώριση την ανταλλαγή εμπειριών, τις τακτικές συνεδριάσεις, ώστε να διευκολυνθεί η αμοιβαία συνεργασία²².

Σύμφωνα με έκθεση της Επιτροπής, το 2005 το δίκτυο αποτελούνταν από 424 μέλη, ήτοι 93 αρμοδίους επαφής, 159 κεντρικές αρχές, 13 δικαστικούς συνδέσμους και 159 μέλη από κάθε άλλη δικαστική ή διοικητική αρχή που έχει αρμοδιότητα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας²³.

Οι αρμόδιοι επαφής διαδραματίζουν καίριο ρόλο στο Δίκτυο²⁴:

- μεριμνούν ώστε οι τοπικές δικαστικές αρχές να λαμβάνουν γενική ενημέρωση σχετικά με τις ενωσιακές και διεθνείς πράξεις που αφορούν τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ειδικότερα, μεριμνούν ώστε οι τοπικές δικαστικές αρχές να έχουν καλύτερη ενημέρωση για το δίκτυο, καθώς και για τις ιστοσελίδες του,
- παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την καλή δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, στους άλλους αρμοδίους επαφής, στις αρμόδιες αρχές και στις τοπικές δικαστικές αρχές του κράτους μέλους τους, ώστε να τους παρέχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αποτελεσματικά αιτήσεις δικαστικής συνεργασίας και να αποκαθιστούν τις πλέον κατάλληλες άμεσες επαφές,

²¹ Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 695.

²² Marinho C., Le réseau judiciaire européen en matière civile et commerciale, Academy of European law, *European Civil Procedure for Civil Law Notaries*, Trier, 12-13 Nov 2007, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:

http://www.era.int/web/en/html/nodes_main/4_2127_474/Archives/conferences_2007/5_1796_3152/5_2332_5688.htm

²³ Έκθεση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου αριθ. 2001/470/ΕΚ σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, COM (2006) 203 τελικό.

²⁴ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 5.

- παρέχουν κάθε πληροφορία προκειμένου να διευκολύνουν την εφαρμογή του δικαίου άλλου κράτους μέλους το οποίο κρίνεται εφαρμοστέο δυνάμει κοινοτικής ή διεθνούς νομικής πράξης,
- αναζητούν λύσεις στις δυσχέρειες που μπορούν να προκύψουν επ' ευκαιρία αίτησης δικαστικής συνεργασίας,
- διευκολύνουν τον συντονισμό της εξέτασης των αιτήσεων δικαστικής συνεργασίας στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, κυρίως όταν πολλές αιτήσεις των δικαστικών αρχών του εν λόγω κράτους μέλους πρέπει να εκτελεστούν σε άλλο κράτος μέλος,
- συμβάλλουν στη γενική πληροφόρηση του κοινού διά των ιστοσελίδων του Δικτύου, για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις σχετικές νομικές πράξεις και για το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, και ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη,
- συνεργάζονται για τη διοργάνωση συνεδριάσεων και συμμετέχουν σε αυτές,
- συνεργάζονται για την προετοιμασία και την ενημέρωση των πληροφοριών κυρίως του συστήματος πληροφόρησης του κοινού,
- εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των μελών του Δικτύου σε εθνικό επίπεδο,
- προετοιμάζουν ανά διετία έκθεση των δραστηριοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, των βελτίστων πρακτικών του Δικτύου, την υποβάλλουν κατά τη συνεδρίαση των μελών του Δικτύου και επιστούν ιδιαίτερος την προσοχή στις πιθανές βελτιώσεις του Δικτύου,
- προβαίνουν στις κατάλληλες επαφές με τους επαγγελματικούς συλλόγους.

Οι αρμόδιοι επαφής ανταποκρίνονται σε αιτήσεις δικαστικής συνεργασίας μέσα σε ορισμένη προθεσμία (εντός 15 ημερών από τη λήψη, εκτός αν υπάρξει παράταση), χρησιμοποιώντας τα τεχνολογικά μέσα που παρέχουν τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή διατηρεί μητρώο των αιτήσεων και των αποκρίσεων των αρμοδίων επαφής. Οι αρμόδιοι επαφής συνέρχονται τουλάχιστον μία φορά ανά εξάμηνο για να ανταλλάξουν πληροφορίες και εμπειρίες, να προσδιορίσουν τα προβλήματα και τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς και για να καθορίσουν τις κατευθύνσεις σχετικά με την επεξεργασία του συστήματος πληροφόρησης. Ο αριθμός εκπροσώπων στις συνεδριάσεις αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα άτομα ανά κράτος μέλος. Σε ad hoc βάση, συγκαλούνται συνεδριάσεις, γενικότερου περιεχομένου, ανοικτές σε όλα τα μέλη του δικτύου. Η Επιτροπή, η προεδρία του Συμβουλίου και τα κράτη μέλη

ορίζουν από κοινού τον ανώτατο αριθμό συμμετεχόντων σε κάθε συνεδρίαση²⁵.

Στόχος των περιοδικών συνεδριάσεων των αρμοδίων επαφής είναι²⁶:

- να τους παράσχουν τη δυνατότητα να γνωριστούν και να ανταλλάξουν τις εμπειρίες τους, ιδίως όσον αφορά τη λειτουργία του δικτύου,
- να παράσχουν μια βάση συζήτησης για τα πρακτικά και νομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας, κυρίως όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται από την ΕΕ,
- να προσδιορίσουν τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και να εξασφαλίσουν τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών στο εσωτερικό του δικτύου,
- να ανταλλάσσονται στοιχεία και απόψεις κυρίως σχετικά με τη δομή, τη οργάνωση και το περιεχόμενο των διαθέσιμων πληροφοριών, καθώς και σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές,
- να διαμορφώσουν κατευθυντήριες γραμμές για την προοδευτική επεξεργασία των δελτίων πληροφοριών πρακτικής φύσεως, κυρίως όσον αφορά τα προς ανάλυση θέματα και τη μορφή των δελτίων αυτών,
- να προσδιορίσουν ειδικές πρωτοβουλίες.

Εκτός από τις συνεδριάσεις, οι αρμόδιοι επαφής μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες μέσω ενός ασφαλούς και περιορισμένης πρόσβασης συστήματος, το οποίο δημιουργείται από την Επιτροπή²⁷.

Στην απόφαση δεν αναφέρεται ρητώς ότι η Επιτροπή μετέχει στο δίκτυο (δηλαδή ότι η Επιτροπή είναι agent). Ωστόσο, προβλέπεται ότι «*Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα ονόματα και τα πλήρη στοιχεία των αρμοδίων επαφής και των λοιπών μελών του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των μέσων επικοινωνίας με αυτούς και των γλωσσικών τους γνώσεων*»²⁸. Επίσης η Επιτροπή ορίζει τον αριθμό των συμμετεχόντων για κάθε συνεδρίαση, συγκαλεί τις συνεδριάσεις, εξασφαλίζει την προεδρία και τη γραμματειακή στήριξη, ορίζει το σχέδιο ημερήσιας διάταξης και έχει επαυξημένο ρόλο στα πλαίσια του συστήματος πληροφόρησης του κοινού²⁹.

²⁵ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρα 9-12 και Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 696.

²⁶ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 10.

²⁷ Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 696.

²⁸ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 2.

²⁹ Πολλές από τις αρμοδιότητές της η Επιτροπή τις ασκεί ωστόσο σε στενή συνεργασία με την προεδρία του Συμβουλίου και με τα κράτη μέλη, Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 11.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την προεδρία του Συμβουλίου και τα κράτη μέλη, είναι επιφορτισμένη με τη διοργάνωση και την παρακολούθηση των δύο τύπων συνεδριάσεων (κατάρτιση του σχεδίου ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών κ.λπ.) και εξασφαλίζει την προεδρία και τη γραμματεία³⁰.

Επιπλέον, είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τη διαχείριση του συστήματος πληροφοριών για το κοινό και για τον διαδικτυακό τόπο, ενώ επιμελείται για τη μορφή και τη μετάφραση των δελτίων τύπου. Το δίκτυο διαθέτει ένα εμπιστευτικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μελών του, ένα ενδοδίκτυο επικοινωνίας, το «CIRCA», το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή³¹.

Υποβάλλει στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της Απόφασης. Αποφασίστηκε επίσης, ότι οι αρμόδιοι επαφής ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα δεδομένα σχετικά με αυτές τις ανταλλαγές στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας³².

Οι προαναφερθείσες αρμοδιότητες της Επιτροπής, όπως αναφέρονται στην απόφαση, επιβεβαιώνουν την υπόθεση ότι η Επιτροπή είναι καίριος μετέχοντας του δικτύου (agent), παρά το γεγονός ότι κάτι τέτοιο δεν αναφέρεται ξεκάθαρα στις διατάξεις της απόφασης για τους συμμετέχοντες στο δίκτυο. Οι συντονιστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής, την τοποθετούν στο κέντρο της διάταξης των μετεχόντων στο δίκτυο.

7. Διευκόλυνση δικαστικής συνεργασίας, αποτελεσματική εφαρμογή των νομοθετικών πράξεων, καλή διεξαγωγή διαδικασιών με διασυνοριακή επίπτωση (συμβουλευτικές/ ρυθμιστικές αρμοδιότητες)

Όπως προαναφέρθηκε, το δίκτυο διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων της Ένωσης μειώνοντας τη διάρκεια εξέτασης των αιτήσεων και ευνοώντας ανεπίσημες επαφές μεταξύ των δικαστών των κρατών μελών μέσω των αρμοδίων επαφής.

Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της διεξαγόμενης εναρμόνισης των κανόνων σε περίπτωση σύγκρουσης νόμων στην Ένωση, το δίκτυο αναμένεται να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη συνδρομή για την εφαρμογή από μέρους δικαστηρίων των κρατών μελών του νόμου άλλου κράτους μέλους. Πιο συγκεκριμένα ο στόχος αυτός

³⁰ Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 12.

³¹ Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 696-697.

³² Απόφαση 2001/470/ΕΚ, άρθρο 19.

δύναται να περιλαμβάνει:

- Την άμεση αναγνώριση του αρμόδιου δικαστηρίου σε μια συγκεκριμένη υπόθεση
- Τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου σε μια συγκεκριμένη υπόθεση
- Την επαρκή και ευκίνητη ανάπτυξη των διαδικαστικών πράξεων στα πλαίσια των διασυνοριακών προσφυγών στο δικαστήριο
- Την αποτελεσματική παροχή μηχανισμών επίβλεψης ή προστασίας ενός δικαιώματος προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη³³.

Το δίκτυο διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των δικαστηρίων και η δικαστική συνεργασία καθίσταται αποδοτικότερη μέσω των άμεσων επαφών και της ανταλλαγής πληροφοριών σε διάφορα ζητήματα. Η κυριότερη συμβολή λοιπόν του δικτύου στη δικαστική συνεργασία θεωρείται η καθιέρωση άμεσων επαφών. Υπό το πρίσμα αυτό προωθείται και η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων³⁴.

Οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιήθηκε κυρίως το δίκτυο είναι:

- Νομική αρωγή
- Αδικοιολόγητες καθυστερήσεις στον τομέα της εκτέλεσης των αποφάσεων,
- Αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων άλλων κρατών μελών
- Έλεγχος αποδείξεων, και κυρίως εξέταση μαρτύρων με τηλεδιάσκεψη
- Αρμοδιότητα δικαστηρίων
- Κοινοποίηση και ανακοίνωση, στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, των δικαστικών εγγράφων
- Κάλυψη δαπανών της δίκης³⁵.

Η συμβολή του δικτύου είναι αρκετά πιο αποτελεσματική στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη είχαν ήδη εγκαθιδρύσει μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών. Το δίκτυο συνδράμει στην απλούστευση και βελτίωση των διαδικασιών, λειτουργώντας ως ενισχυτικός μηχανισμός³⁶.

Από την αξιολόγηση της λειτουργίας του δικτύου προέκυψε ύπαρξη ελλείψεων όσον αφορά τα μέσα που έχουν τεθεί στη διάθεση των αρμοδίων επαφής. Προέκυψε

³³ Marinho C., ό.π.,

³⁴ Βλ. The European Commission, The Directorate-General Justice, Freedom and Security, The European Evaluation Consortium, Evaluation of the European Judicial Network, 2005.

³⁵ Marinho C., ό.π., και Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 697. Βλ. και ισιακό τόπο του Δικτύου http://ec.europa.eu/civiljustice/index_el.htm

³⁶ The European Commission, The Directorate-General Justice, Freedom and Security, The European Evaluation Consortium, Evaluation of the European Judicial Network, 2005.

ότι η αποτελεσματικότητα του δικτύου στην εκτέλεση των αποστολών του εξαρτάται κατά πολύ από τις περιορισμένες ακόμα ικανότητες εκτέλεσης των καθηκόντων από μέρους των αρμοδίων επαφής. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε για την υλοποίηση αυτού του στόχου του δικτύου είναι απαραίτητη η καθιέρωση ενός φάσματος προσωπικών σχέσεων μεταξύ των μελών του δικτύου. Όπως όμως διαπιστώνει η Επιτροπή, η συντονισμένη δράση μεταξύ των διαφόρων μελών του δικτύου στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους θεωρείται περιορισμένη. Το θέμα των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών του δικτύου συζητήθηκε αρκετά και δόθηκαν πολλές συστάσεις για την ανάπτυξη πραγματικής συντονισμένης δράσης³⁷.

Προέκυψε ότι πολλά κράτη μέλη έχουν διορίσει ως αρμόδιο επαφής μια κεντρική αρχή. Οι ουσιαστικοί λόγοι που προβάλλουν τα κράτη μέλη για να δικαιολογήσουν αυτή τη σώρευση καθηκόντων αφορούν κυρίως τη μέριμνα εξοικονόμησης πόρων και σε ορισμένες περιπτώσεις, τον σχετικά χαμηλό αριθμό αιτήσεων δικαστικής συνεργασίας³⁸.

Ένα από τα ουσιαστικά καθήκοντα του δικτύου είναι να προωθήσει την ορθή εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων. Πραγματοποιούνται συζητήσεις παρουσία των ασκούντων τη δικαιοσύνη και εμπειρογνομόνων, σχετικά με θέματα που αφορούν τις πρώτες εμπειρίες εφαρμογής του κανονισμού περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων³⁹, για τον συντονισμό των διαδικασιών αφερεγγυότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁴⁰ και για την εφαρμογή του κανονισμού περί διεξαγωγής αποδείξεων στα κράτη μέλη κα.⁴¹.

8. Σύστημα πληροφόρησης και συνεργασία με το δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών (αρμοδιότητες πληροφόρησης)

Ο στόχος της ενημέρωσης του κοινού και της βαθμιαίας εγκαθίδρυσης ενός συστήματος πληροφοριών, επιτυγχάνεται σύμφωνα με την απόφαση με τη σύνταξη δελτίων πληροφοριών που καταρτίζονται κατά προτεραιότητα για θέματα που

³⁷ COM (2006) 203 τελικό, και Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 698.

³⁸ COM (2006) 203 τελικό.

³⁹ Κανονισμός (ΕΚ) 1348/2000, του Συμβουλίου περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 160 της 30.6.2000, σελ. 37.

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000, του Συμβουλίου, της 29^{ης} Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας.

⁴¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1206/2001, του Συμβουλίου, της 28^{ης} Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

αφορούν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες προσφυγής στα δικαστήρια και τη δικαστική συνδρομή, υπό την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών πρωτοβουλιών, τις οποίες λαμβάνει πλήρως υπόψη του το δίκτυο. Ο δικτυακός τόπος του δικτύου εισήχθη επιγραμματικά τον Μάρτιο 2003 και παρέχει ήδη περισσότερες από 2000 σελίδες τις οποίες μπορεί να συμβουλευθεί το κοινό στις 20 κοινοτικές γλώσσες, σχετικά με 18 θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή των πολιτών και τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων, και τον επισκέφθηκαν από τον Ιούλιο έως τον Νοέμβριο 2005, 100.000 χρήστες τον μήνα, κατά μέσον όρο. Εκτός από την ιστοθέση του Δικτύου, ως μέσο για την πληροφόρηση και την μεγαλύτερη δυνατή διευκόλυνση της πρόσβασης του ευρωπαϊκού κοινού, χρησιμοποιούνται και περιοδικές εκδόσεις (ενημερωτικά φυλλάδια) με ευθύνη του ανά κράτος μέλος παραρτήματος⁴².

Τα δελτία πληροφοριών είναι πρακτικής και συνοπτικής φύσεως. Συντάσσονται σε κατανοητή γλώσσα και περιέχουν πρακτικές πληροφορίες για το κοινό. Καταρτίζονται προοδευτικά σε συγκεκριμένες θεματικές. Σήμερα το σύστημα πληροφοριών εμπεριέχει τις ακόλουθες θεματικές: Έννομη τάξη, Οργάνωση της δικαιοσύνης, Νομικά επαγγέλματα, Νομική συνδρομή, Αρμοδιότητα, των δικαστηρίων, Προσφυγή στα δικαστήρια, Δικονομικές προθεσμίες, Εφαρμοστέο δίκαιο, Επίδοση και κοινοποίηση πράξεων, Απόδειξη, Προσωρινά και ασφαλιστικά μέτρα Εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, Απλουστευμένες και ταχείες επεμβάσεις, Διαζύγιο, Γονική μέριμνα, Αξιώσεις διατροφής, Πτώχευση, Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών, Αποζημίωση των θυμάτων αξιόποινων πράξεων⁴³.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τον δικτυακό τόπο και έχει προετοιμάσει, για τα 18 νομικά θέματα που περιλαμβάνονται στον δικτυακό αυτό τόπο, σελίδες γενικής ενημέρωσης, σελίδες σχετικά με το κοινοτικό και το διεθνές δίκαιο, καθώς και τη γενική δομή των εθνικών δελτίων⁴⁴.

Εξαιρετικά σημαντικό θεωρείται το γεγονός ότι, ο δικτυακός τόπος περιλαμβάνει έναν σύνδεσμο με ένα άλλο εργαλείο πληροφορικής που έχει αναπτύξει η Επιτροπή, το οποίο τον συμπληρώνει, τον Ευρωπαϊκό δικαστικό άτλαντα, που παρέχει τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης στα στοιχεία των δικαστηρίων και των αρμοδίων αρχών για την εφαρμογή των διαφόρων κοινοτικών πράξεων (διαβίβαση

⁴² COM (2006) 203 τελικό.

⁴³ COM (2006) 203 τελικό και Αναγνωστοπούλου Δ., ό.π., σελ. 697.

⁴⁴ Βλ. <http://europa.eu.int/civiljustice>

δικαστικών πράξεων, διεξαγωγή αποδείξεων στο εξωτερικό, δικαστική συνδρομή κλπ.) στα κράτη μέλη. Περιλαμβάνει επίσης τα διάφορα έντυπα που περιέχουν οι κοινοτικές πράξεις και υπάρχει δυνατότητα συμπλήρωσής τους και διαβίβασης τους⁴⁵.

Το θέμα της ενδεχόμενης άμεσης πρόσβασης άλλων δικαστικών φορέων στους αρμόδιους επαφής του δικτύου, καθώς και εκείνο της σύνδεσης των δικαστικών επαγγελματιών με τις εργασίες του, συζητήθηκαν ευρέως το 2005 από τους αρμόδιους επαφής του δικτύου. Εκφράστηκαν ανησυχίες ωστόσο, όσον αφορά τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ανοίγματος στους ήδη περιορισμένους πόρους που διαθέτουν οι αρμόδιοι επικοινωνίας του δικτύου. Προβλέφθηκε αντίθετα η ανάπτυξη ενημερωτικών δράσεων προς τα επαγγέλματα αυτά, σχετικά με την ύπαρξη και τις δυνατότητες παρέμβασης του δικτύου, την ανάπτυξη ανταλλαγών (κοινών διασκέψεων, πρόσκλησης στην ετήσια συνεδρίαση του δικτύου, κλπ.), καθώς και η προώθηση της χρήσης από μέρους των ασκούντων συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα του δικτυακού τύπου του δικτύου.

Περιορισμένη θεωρείται και η χρήση του εσωτερικού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών «CICRA» από τους αρμοδίους επαφής⁴⁶.

Τέλος, πραγματοποιούνται επαφές μεταξύ του δικτύου και του παλαιού δικτύου EEJ-NET τόσο σε επίπεδο κοινοτικό όσο και στα κράτη μέλη κατόπιν πρωτοβουλίας ορισμένων αρμοδίων επαφής.⁴⁷

9. Συμπεράσματα

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο για Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις, εισάγει μία καινοτομική μορφή συνεργασίας συγκριτικά με τα προηγούμενα συστήματα συνεργασίας της ΕΕ.

Καθιέρωσε την δημιουργία επικοινωνιακών δεσμών μεταξύ κυρίως φυσικών προσώπων σε αντίθεση με τη συνεργασία κρατών και οργάνων, επέβαλε τις τακτικές συνεδριάσεις του και βασίστηκε στις καλές σχέσεις των διάφορων μελών του δικτύου. Ο τρόπος αυτός λειτουργίας σε συνδυασμό την χρήση της τεχνολογίας, υπερβαίνει τις δυσκολίες συνεργασίας και τις μακροχρόνιες διαδικασίες,

⁴⁵ COM (2006) 203 τελικό.

⁴⁶ COM (2006) 203 τελικό.

⁴⁷ COM (2006) 203 τελικό.

προκρίνοντας την άμεση ανταπόκριση και τον κανόνα της απλότητας⁴⁸.

Ουσιαστικά, το δίκτυο, ως πλεονεκτικός χώρος συναντήσεων και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των μελών του, συμβάλλει φυσικά στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστών στην Ευρώπη. Ο συμβουλευτικός και συντονιστικός ρόλος που εξυπηρετεί οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το δίκτυο έχει επικουρικό των ενωσιακών πράξεων εναρμόνισης χαρακτήρα. Βρίσκεται εξάλλου στο επίκεντρο του εμωσιακού μηχανισμού που έχει ως στόχο να διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις. Μέσα από την λειτουργία του συμβάλλει μακροπρόθεσμα, όπως όλα τα δίκτυα, στην ενοποίηση των εθνικών νομοθεσιών⁴⁹.

Στις 16 Μαΐου 2006 η Επιτροπή κατέθεσε έκθεση στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την λειτουργία του δικτύου⁵⁰. Στην έκθεση αυτή η Επιτροπή κρίνει ότι το δίκτυο έχει γενικά επιτύχει τους στόχους που του είχαν ανατεθεί. Ωστόσο παρατηρεί ότι το δίκτυο δεν έχει αναπτύξει όλες του τις δυνατότητες. Την αδυναμία αυτή η επιτροπή την αποδίδει στην έλλειψη των αναγκαίων μέσων για την για την εκτέλεση των καθηκόντων του και κυρίως στην ελλιπή χρηματοδότηση από τα κράτη – μέλη και στην ανεπαρκή παροχή τεχνικής υποστήριξης δυσχέρειες επίσης προκύπτουν από την σώρευση καθηκόντων των αρμοδίων επαφής του δικτύου με εκείνα των κεντρικών αρχών στο πλαίσιο των κρατών μελών.

Όπως όμως επισημαίνει η Επιτροπή, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το δίκτυο δεν αναιρούν τη σημασία του ως ουσιαστικού μέσου για την υλοποίηση ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης.

Στην έκθεσή της η Επιτροπή καταθέτει αρκετές προτάσεις, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του δικτύου και κατ' επέκταση της δικαστικής συνεργασίας. Η επιτροπή θεωρεί ότι για να βελτιωθεί η δικαστική συνεργασία και η αποτελεσματική εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων, θα πρέπει στο μέλλον να ζητηθεί από τα δικαστήρια να παρέχουν στο δίκτυο πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες εφαρμογής που αντιμετωπίζουν σε συγκεκριμένες υποθέσεις και να

---

⁴⁸ Marinho C., ό.π.,

⁴⁹ COM (2006) 203 τελικό.

⁵⁰ Έκθεση της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2006, στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου αριθ. 2001/470/EK για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις COM (2006) 203 τελικό.- Δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

προσανατολίζουν τις εργασίες του δικτύου και ιδίως τις συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής προς την ανάλυση των συγκεκριμένων αυτών υποθέσεων ώστε να προσδιορίζονται οι καλύτερες δυνατές πρακτικές. Προτείνεται δηλαδή η χρήση του δικτύου ως ένα «μόνιμο φόρουμ συζητήσεων» σχετικά με τη συγκεκριμένη εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε αστικές υποθέσεις.

Επίσης, θεωρείται αρκετά σημαντικό να αυξηθούν οι πόροι που έχουν τεθεί στη διάθεση των αρμοδίων επαφής από τα κράτη μέλη, με σκοπό την η πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη. Θα πρέπει επιπλέον να μελετηθούν τρόποι άμεσης πρόσβασης του κοινού στους αρμόδιους επαφής του δικτύου. Η Επιτροπή προτρέπει τη δημιουργία σχέσεων με τα άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα δικαστικών οργανώσεων ή δικαστών που επιδιώκουν τους ίδιους στόχους, όπως το δίκτυο των ανωτάτων συμβουλίων του δικαστικού σώματος, το Ευρωπαϊκό δίκτυο ακυρωτικών δικαστηρίων και το Ευρωπαϊκό δίκτυο δικαστικών σχολών.

Τέλος, στην έκθεσή της η Επιτροπή καταθέτει μια σειρά πρακτικών προτάσεων καίριας σημασίας για την βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου. Η Επιτροπή επιθυμεί, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- όλοι οι κύριοι αρμόδιοι επαφής των κρατών μελών να μπορούν να αφιερώσουν εξ ολοκλήρου τη δραστηριότητά τους στο δίκτυο και τα κράτη μέλη να τους παρέχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και πόρους για τον σκοπό αυτό.
- όλοι οι αρμόδιοι επαφής να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ένα ενδοδίκτυο επικοινωνίας με τα εθνικά δικαστήρια, να διαθέτουν ειδικές σελίδες στον εθνικό δικτυακό τόπο της δικαιοσύνης και να είναι σε θέση να επικοινωνούν άμεσα με όλους τους τοπικούς δικαστές
- να δημιουργηθούν σε κάθε κράτος μέλος αντίστοιχοι τοπικοί αρμόδιοι επαφής στο πλαίσιο των δικαστηρίων..
- να πραγματοποιηθούν ενημερωτικές ενέργειες σε όλα τα κράτη μέλη σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου και τα μέσα δικαστικής συνεργασίας που να προορίζονται για τα εθνικά δικαστήρια.
- το δίκτυο να συνεχίσει τις εργασίες εκπόνησης πρακτικών οδηγιών και τις ενημερωτικές ενέργειες, αναπτύσσοντας ωστόσο περισσότερο τις δραστηριότητες που αφορούν τη συζήτηση επί συγκεκριμένων υποθέσεων και τη διάδοση των ορθών πρακτικών που προκύπτουν.
- το κοινό να αποκτήσει προοδευτικά πρόσβαση στους αρμόδιους επαφής, χρησιμοποιώντας τις μεθόδους επιγραμμικής επικοινωνίας.

- το δίκτυο να ανοίξει προοδευτικά προς άλλα συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα τα οποία συμμετέχουν στη λειτουργία της, π.χ., ένας εκπρόσωπος των διαφόρων συναφών νομικών επαγγελμάτων σε κάθε κράτος μέλος να μπορεί να συμμετέχει στο δίκτυο ή τουλάχιστον να έχει πρόσβαση σε έναν αρμόδιο επαφής.
- στο πλαίσιο της προηγούμενης σύστασης, να μπορεί να αναπτυχθεί μια εταιρική σχέση με τα νομικά επαγγέλματα όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων που μπορεί να προκύψουν για το δίκτυο λόγω του ανοίγματος αυτού.
- τα καθήκοντα των αρμοδίων επαφής του δικτύου και της κεντρικής αρχής να διαχωριστούν σαφώς στο πλαίσιο των κρατών μελών ή να ληφθούν μέτρα ώστε οι αρμόδιοι επαφής να μπορούν να ασκήσουν πλήρως τις αρμοδιότητές τους.
- οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών να διατηρούν συστηματικές επαφές με τους αρμόδιους επαφής του δικτύου, καθορίζοντας έναν ελάχιστο αριθμό συνεδριάσεων μεταξύ τους τον χρόνο.
- το δίκτυο να διατηρεί σχέσεις με τα άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα του δικαστικού σώματος και με τους δικαστές με σκοπό να συμβάλλει στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Μετά την έκθεση της Επιτροπής, η Απόφαση 2001/470/EK τροποποιήθηκε με την Απόφαση 568/2009/EK⁵¹, προκειμένου να επιτευχθεί η ανάπτυξη όλων των δυνατοτήτων του δικτύου.

Σε κάθε περίπτωση, η επιτυχία των στόχων του δικτύου και της δικαστικής συνεργασίας γενικότερα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την θέληση των κρατών μελών και των εθνικών δικαστών.

---

⁵¹ Απόφαση 568/2009/EK, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για την τροποποίηση της απόφασης 2001/470/EK του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σελ. 35-40.